

LIETUVOS RESPUBLIKOS TAUTINIO PAVELDO PRODUKTŲ ĮSTATYMO NR. X-1027 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO VERTINIMO PAŽYMA

NUMATOMO POVEIKIO KONKURENCIJAI VERTINIMO PAŽYMA

Projekto pavadinimas	Dėl Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. X-1207 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas)
Projekto rengėjas	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
Projekto tikslas	<p>Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau – Ministerija) nebūdingas viešojo administravimo funkcijas perduoti Žemės ūkio agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra), nustatant aiškias politikos formavimo ir administravimo takoskyras.</p> <p>Aiškiai reglamentuoti tradicinių amatų centrų (toliau – TAC) veiklą, jos kokybės kontrolę, numatyti procedūras kuriant naujus TAC, kurie teiks tautinio paveldo produktų kūrėjams tautinio paveldo produktų populiarinimo paslaugas visoje Lietuvoje.</p> <p>Atsisakyti valstybės stipendijų skyrimo, siekiant išvengti dvigubo finansavimo ir užtikrinant didesnę valstybės paramos lėšų skaidą, sudarant galimybes finansavimo kreiptis platesniam tautinio paveldo produktų kūrėjų ratui.</p> <p>Atsisakyti Tautinio paveldo produktų tarybos (toliau – Taryba), siekiant išvengti funkcijų dubliavimo priimant sprendimus. Taryba yra kolegiali patariamoji visuomeniniai pagrindais veikianti institucija, kuri buvo reikalinga Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo pradžioje, kai tautinio paveldo produktų valstybinės apsaugos sistema buvo kuriama. Šiuo metu sistema yra veikianti ir stabili.</p> <p>Numatyti atsakomybę už Įstatymo pažeidimus.</p> <p>Apibrėžti ir sukonkretinti numatytas funkcijas bei uždavinius institucijoms, atsisakyti smulkių funkcijų, kurios bus perkeltos į poįstatyminius teisės aktus.</p>

Siūlomo projekto poveikio įvertinimas (teigiamos ir (ar) neigiamos pasekmės)*

Poveikis konkurencinei aplinkai	<p>Įstatymo projekte numatomas TAC steigimo ir veiklos reglamentavimas. Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos lėšomis Lietuvoje buvo įkurta 20 TAC (šiuo metu yra 19 veikiančių TAC). Tačiau toks TAC tinklas yra nepakankamas, nepadengia visų šalies teritorijų (pvz., Suvalkijoje nėra nei vieno TAC), kartais TAC yra sunkiai pasiekiami žmonėms iš atokesnių vietovių.</p> <p>Ne visi TAC teikia viešąsias paslaugas TPP kūrėjams, atstovauja savo regiono amatininkų interesams ir vykdo visas Įstatymo pavestas funkcijas. Yra TAC, kurie užsiima komercine veikla ir neužtikrina savo regiono tradicijų tęstinumo. TAC priežiūros mechanizmai nebuvo numatyti, todėl Įstatymo projekte numatoma TAC veiklą griežčiau reglamentuoti: TAC privalės apibrėžti aiškią veiklos teritoriją (pagal administracinius vienetų), atstovauti etnografinio regiono, kuriame jis įsteigtas, amatininkų interesams, puoselėti savo krašto papročius ir etnografinio regiono tradicinius amatus. TAC, netinkamai vykdančiams savo veiklą, numatytos sankcijos.</p> <p>Viena iš priemonių, sudarysiančių prielaidas išlaikyti ir sustiprinti tautinio paveldo gyvybingumą, išsaugoti kiekvieno etnografinio regiono ar tam tikros vietovės tradicijas ir papročius, yra sąlygų (teisinio pagrindo) steigimas naujiems TAC sudarymas. Aktyviai veikiančios TPP kūrėjų bei kaimo bendruomenės yra pasiryžusios steigti naujus TAC, tačiau Įstatyme ši procedūra nėra numatyta.</p> <p>Didėjant tautinio paveldo produktų kūrėjų skaičiui, auga lėšų poreikis valstybės pagalbai tautinio paveldo veiklai finansuoti, paraiškų paramai gauti skaičius kasmet didėja, tuo tarpu biudžetas lieka toks pat (tautinio paveldo produktų apsauga nėra prioritetinga sritis). Atsisakius valstybės stipendijų tradicinių amatų meistrams, tradiciniams amatininkams ir tradicinio amato pameistriams (kai</p>
--	---

nemaža lėšų dalis tenka vos keliems amatininkams) bus užtikrinta didesnė valstybės paramos lėšų sklaida, sudarant galimybes finansavimo kreiptis platesniam tautinio paveldo produktų kūrėjų ratui. Tautinio paveldo produktų kūrėjų veikla galės būti finansuojama pagal Tautinio paveldo veiklos finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 3D-398 „Dėl Tautinio paveldo veiklos finansavimo taisyklių patvirtinimo“, ir pagal Tautinio paveldo produktų kūrėjų bendradarbiavimo veiklos finansavimo taisyklės, patvirtintas žemės ūkio ministro 2023 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 3D-649 „Dėl Tautinio paveldo produktų kūrėjų bendradarbiavimo veiklos finansavimo taisyklių patvirtinimo“.

Juridinis asmuo ar jo padalinys – tautinio paveldo produktų sertifikatų turėtojas, siekdamas pelno padaro daugiau nusižengimų išplėtojant masinę gamybą, taip pažeidžiant Įstatymo nuostatas, dėl tautinio paveldo produktų nemasinės gamybos, tačiau jokių realių sankcijų už tai nėra numatyta, todėl nustatyti apribojimai, t. y. taikoma nemasinė gamyba, tradicinės žaliavos, naudojamos senosios ar naujos technologijos, išsaugant unikalias kokybines savybes tradiciniams gaminiams, privaloma atskirti nemasinės gamybos procesus nuo masinės gamybos.

Atsižvelgiant į Tautinio paveldo produktų įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 7 p. ir 15 straipsnio 2 dalies nuostatas, Ministerijai nebūdingos viešojo administravimo funkcijos bus perduotos Agentūrai. Taip pat apibrėžiamos, sukonkretinamos numatytos funkcijos bei uždaviniai kitoms institucijoms, atsisakoma smulkių funkcijų, kurios bus perkeltos į poįstatyminius teisės aktus.

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siekiama užtikrinti Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų valstybinę apsaugą, sudaryti sąlygas sukauptą tradicinių amatų patirtį išsaugoti ir skleisti, suteikus jai reikšmingumą, šiuolaikinėje visuomenėje, sudaryti tautinio paveldo produktų kūrėjams palankias sąlygas kurti tautinio paveldo produktus, juos realizuoti ir populiarinti, poveikis konkurencinei aplinkai vertinamas kaip neutralus.

Poveikis valstybės finansams

Poveikis valstybės finansams išlieka neutralus, kadangi papildomo finansavimo teisės akto projektas nereikalauja.

Poveikis administracinei naštai

Poveikis administracinei naštai išlieka neutralus.

Kita svarbi informacija

Projektas derinamas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Kultūros ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Etninės kultūros globos taryba, Agentūra, Konkurencijos taryba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

* Jeigu buvo atlikta siūlomo projekto sąnaudų ir naudos ar sąnaudų efektyvumo analizė, nurodykite ir pateikite sąnaudų ir naudos ar sąnaudų efektyvumo analizės išvadas, pagrindžiančias siūlomą projektą.

Informacija apie asmenį ir instituciją, atsakingą už poveikio vertinimą

Vardas ir pavardė	Eglė Neniškienė
Pareigos	Vyriausioji specialistė
Institucija (padalinys)	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento Programos LEADER ir kaimo plėtros skyrius)
Telefonų numeris ir elektroninio pašto adresas	Tel.: (8 5) 239 8276 el. p. egle.neniskiene@zum.lt